

Bonifraterskie
Centrum Medyczne

Standardy ochrony małoletnich i osób bezradnych w zakładach Bonifraterskiego Centrum Medycznego

Wstęp

Ochrona dzieci i osób bezradnych przed przemocą jest dla nas kluczowym elementem w opiece nad pacjentami i podopiecznymi. W Bonifraterskim Centrum Medycznym przykładamy ogromną wagę do zapewnienia bezpiecznego i troskliwego środowiska wszystkim naszym pacjentom. Do współpracy przy budowaniu takiej przestrzeni włączamy cały personel, a także rodziców i opiekunów prawnych.

Każdy pracownik Bonifraterskiego Centrum Medycznego jest przeszkolony w zakresie ochrony dzieci i osób bezradnych, zna obowiązujące procedury oraz wie, gdzie można uzyskać specjalistyczną pomoc. Kadra regularnie uczestniczy w szkoleniach, które mają na celu podnoszenie kompetencji w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa. Dzięki temu, zarówno dzieci, jak i osoby bezradne, mogą liczyć na najwyższy poziom opieki i ochrony w naszym Centrum.

Niniejsza broszura ma na celu przybliżenie standardów ochrony małoletnich i osób bezradnych obowiązujących w Bonifraterskim Centrum Medycznym, z naciskiem na nasze wewnętrzne procedury, szkolenia personelu oraz współpracę z rodzinami i odpowiednimi służbami, aby zapewnić wszechstronną i skuteczną ochronę dla najbardziej narażonych pacjentów.

Zasady bezpiecznego kontaktu personelu z małoletnim i osobą bezradną – pacjentem lub pensjonariuszem w Placówkach Bonifraterskiego Centrum Medycznego

1. Małoletni i osoba bezradna przebywający w Placówce Bonifraterskiej ma prawo do tego, by w trakcie udzielania świadczeń opieki zdrowotnej towarzyszyli mu rodzice bądź opiekunowie.
2. Personel (w szczególności medyczny i opiekuńczy) w kontakcie z małoletnimi pacjentami i osobami bezradnymi oraz towarzyszącymi im rodzicami bądź opiekunami, powinien zachować spokój, życzliwość, empatię i szacunek.
3. Przed rozpoczęciem udzielania świadczeń małoletniemu pacjentowi lub osobie bezradnej członek personelu powinien przedstawić się i wyjaśnić, jakie czynności będzie podejmować oraz wymienić ich skutki.
4. W trakcie udzielania świadczeń członek personelu powinien weryfikować, stosownie do posiadanych możliwości, czy małoletni lub osoba bezradna rozumie sytuację oraz skutki działań medycznych i terapeutycznych.
5. W trakcie udzielania świadczeń małoletni lub osoba bezradna mają prawo do zadawania pytań, o czym należy ich poinformować przed rozpoczęciem czynności z ich udziałem.
6. Komunikaty kierowane do małoletniego pacjenta lub osoby bezradnej powinny być dostosowane do ich wieku oraz zdolności intelektualnych i poznawczych.
7. Personel powinien zwracać się do małoletniego pacjenta lub osoby bezradnej w preferowanym rodzaju oraz imieniu.
8. Personel, w miarę możliwości, powinien konsultować z rodzicami i opiekunami kwestie pozamedyczne, jeśli nie wpłynę to na jakość leczenia małoletniego pacjenta lub osoby bezradnej.
9. Jeśli w trakcie udzielania świadczeń zaistnieje konieczność przeprowadzenia badania fizykalnego, członek personelu powinien odśłaniać ciało małoletniego pacjenta lub osoby bezradnej stopniowo, w szczególności poniżej szyi. W trakcie takiego badania małoletniemu lub osobie bezradnej powinien towarzyszyć rodzic bądź opiekun, a w braku takiej możliwości inny członek personelu, najlepiej tej samej płci.
10. Wszelki kontakt fizyczny, który nie jest związany z udzielaniem świadczeń medycznych, pielęgnacyjnych i opiekuńczych, może odbywać się wyłącznie za zgodą małoletniego pacjenta lub osoby bezradnej i zgodnie z ich potrzebami.
11. Personel (w szczególności medyczny) ma obowiązek współpracować z rodzicami małoletnich pacjentów, osób bezradnych lub ich ustawowymi opiekunami, zwłaszcza informując ich o sytuacji medycznej tych osób.

12. Członek personelu, w przypadku kontaktu z małoletnim pacjentem lub osobą bezradną z niepełnosprawnością, powinien dostosować przebieg badania i rozmowy do rodzaju zaburzenia, którym jest dotknięta dana osoba. Sposób komunikacji powinien być również dostosowany do poziomu intelektualnego i emocjonalnego tych osób.
13. Członek personelu nie może:
 - naruszać prawa małoletniego pacjenta lub osoby bezradnej do intymności i prywatności;
 - ujawniać danych osobowych oraz danych wrażliwych;
 - ograniczać możliwości obecności rodzica bądź opiekuna małoletniego pacjenta lub osoby bezradnej w trakcie udzielania świadczeń;
 - straszyć, szantażować, kłamać, ignorować uczuć małoletniego pacjenta lub osoby bezradnej, prowadzić działań dyskryminacyjnych względem tych osób oraz ich rodzin;
 - podnosić głosu, zawstydzać, lekceważyć potrzeb i uczuć małoletniego pacjenta lub osoby bezradnej oraz ich rodziców lub opiekunów;
 - zachowywać się w obecności oraz w stosunku do małoletniego pacjenta lub osoby bezradnej w sposób nieuprzejmy, wulgarny lub dwuznaczny, który obiektywnie może zostać uznany za nawiązujący do aktywności lub atrakcyjności seksualnej;
 - przyjmować jakichkolwiek gratyfikacji rzeczowych, w szczególności pieniężnych, od małoletnich pacjentów lub osób bezradnych, ich opiekunów lub osób trzecich.

Zasady bezpiecznych relacji między małoletnimi pacjentami oraz osobami bezradnymi

1. Małoletni pacjenci lub osoby bezradne przebywające na terenie danej Placówki Bonifraterskiej powinni:
 - odnosić się do siebie kulturalnie, uprzejmie, ze spokojem i szacunkiem;
 - w czasie interakcji lub wspólnego spędzania czasu uszanować przestrzeń prywatną innych pacjentów lub podopiecznych, np. nie ruszać bez zgody ich rzeczy wraz z zawartością, nie utrzymywać wzroku innych bez ich zgody, a w przypadku osób małoletnich i bezradnych - bez zgody ich ustawowych opiekunów;
 - szanować potrzeby innego małoletniego pacjenta lub osoby bezradnej do odpoczynku lub snu oraz unikać hałaśliwego zachowania, w tym również korzystania z urządzeń elektronicznych emitujących dźwięki.

- Małoletni pacjent lub osoba bezradna nie powinny:
 - odnosić się wulgarnie lub nieuprzejmie do innych pacjentów, podopiecznych oraz do personelu;
 - zachowywać się agresywnie wobec innych pacjentów, podopiecznych lub naruszać w inny sposób ich przestrzeni intymnej;
 - stosować przemocy słownej, w tym obrażać czy poniżać innych pacjentów lub podopiecznych.

Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet

- W przypadku gdy placówka zapewnia podopiecznemu dostęp do Internetu, jej obowiązkiem jest zapewnienie bezpiecznego dostępu do sieci, aby osoba korzystająca nie była narażona na kontakt z treściami moralnie wątpliwymi, a także, co ważniejsze, aby nie została skrzywdzona lub wykorzystana za pośrednictwem Internetu.
- Dostęp małoletnich i osób bezradnych do Internetu musi być tak nadzorowany, aby nie dopuścić się one czynów zabronionych podczas korzystania z sieci za pośrednictwem serwera Placówki Bonifraterskiej lub przynależącej do niej sieci wi-fi.
- Zaleca się, aby każdy pacjent lub podopieczny, którego wiek na to pozwala, miał przydzielony login i hasło, umożliwiające korzystanie z Internetu na terenie placówki.
- Podopiecznych należy poinformować o konieczności utrzymania w tajemnicy loginu i hasła.
- Kierownik Placówki Bonifraterskiej winien zadbać o to, aby na terenie placówki z dostępem do Internetu było zainstalowane i aktualizowane oprogramowanie:
 - filtrujące treści internetowe;
 - monitorujące korzystanie ze stron www;
 - antywirusowe;
 - antyspamowe;
 - tzw. fire-wall.

6. W przypadku uzyskania informacji o naruszeniu prawa lub moralności w korzystaniu z Internetu kierownik Placówki Bonifraterskiej powinien ustalić źródło takich treści i zapewnić ich zablokowanie.
7. W przypadku opisanym w ust. 7 niniejszego regulaminu, pedagog, psycholog lub inna osoba posiadająca upoważnienie kierownika Placówki Bonifraterskiej - oraz odpowiednie kwalifikacje, przeprowadza rozmowę z małoletnim lub podopiecznym na temat bezpieczeństwa w Internecie. Jednocześnie nie wolno ukrywać zachowań podopiecznych, które nosiłyby znamiona przestępstw opisanych w ustawodawstwie państwowym.
8. Jeżeli okaże się, iż występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa małoletniego/osoby bezradnej lub podejrzenie krzywdzenia takiej osoby, czy też wykorzystywanie za pośrednictwem Internetu, należy bezzwłocznie podjąć działania zgodne z dobrem tych osób.

Interwencje w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletnich i osób bezradnych

1. Członkowie personelu zobowiązani są do zwracania uwagi na nieprawidłowe lub niepokojące zachowania małoletnich pacjentów i osób bezradnych oraz do odpowiedniego i adekwatnego reagowania poprzez zwrócenie uwagi, poinformowanie rodziców/opiekunów oraz - w razie konieczności - również osoby odpowiedzialne za prowadzenie interwencji.
2. Każdy członek personelu jest zobowiązany i uprawniony do reagowania w przypadku zaistnienia podejrzenia, że małoletniemu pacjentowi lub osobie bezradnej dzieje się krzywda.
3. W sytuacji wykrycia/zauważenia objawów krzywdzenia małoletniego lub osoby bezradnej:
 - członek personelu ma każdorazowo obowiązek zgłoszenia swojego spostrzeżenia do Osoby Zaufanej Zespołu ds. Prewencji w celu sporządzenia notatki służbowej i odnotowania w niej szczegółów zauważonych symptomów, a także poinformowania o tym osoby odpowiedzialnej za prowadzenie interwencji;
 - członek personelu medycznego w Placówce Bonifraterskiej ma obowiązek odnotowania zidentyfikowanych objawów krzywdzenia dziecka lub osoby bezradnej (np. niepokojące urazy fizyczne/zasinienia) w dokumentacji medycznej.

4. W przypadku braku możliwości samodzielnego sporządzenia notatki, członek personelu ma obowiązek skontaktować się z osobą odpowiedzialną za prowadzenie interwencji celem przekazania jej informacji, które powinny zostać umieszczone w notatce służbowej.
5. W przypadku podejrzenia, że życie małego pacjenta lub osoby bezradnej jest zagrożone lub grozi im ciężki uszczerbek na zdrowiu z uwagi na stosowanie względem nich przemocy, członek personelu powinien niezwłocznie poinformować kierownika (odpowiednio: Zespołu Zakładów Leczniczych/Zakładu Leczniczego, Zakładu lub Dzieła).
6. W przypadku naruszenia zasad bezpiecznego kontaktu z małym pacjentem lub osobą bezradną przez przedstawicieli ustawowych, opiekunów faktycznych lub innych domowników:
 - gdy zachowanie takiej osoby kwalifikuje się jako usiłowanie popełnienia lub dokonanie przestępstwa na szkodę małego pacjenta lub osoby bezradnej – osoba odpowiedzialna za prowadzenie interwencji powinna niezwłocznie zawiadomić policję lub prokuraturę;
 - gdy zachowanie kwalifikuje się jako przemoc domowa – członek personelu powinien dokonać zgłoszenia do Zespołu ds. Prewencji celem wszczęcia procedury Niebieskiej Karty;
 - gdy zachowanie nie kwalifikuje się jako przemoc domowa lub status tego zachowania jest niejasny – należy wystąpić za pośrednictwem członka Zespołu ds. Prewencji do ośrodka pomocy społecznej z prośbą o wgląd w sytuację rodziny;
 - gdy sytuacja, o której mowa w ust. 7 pkt 2 i 3 powtarza się, należy wystąpić do sądu rodzinnego z prośbą o wgląd w sytuację rodziny.

7. W przypadku zaniedbania potrzeb życiowych małoletniego pacjenta lub osoby bezradnej czy też innego zagrożenia ich dobra:
- ze strony członka personelu – należy przeprowadzić rozmowę dyscyplinującą, a w razie konieczności podjąć kolejne kroki, włącznie z ewentualnym rozwiązaniem stosunku prawnego z tym pracownikiem/współpracownikiem;
 - ze strony rodziców/przedstawicieli ustawowych lub opiekunów małoletniego pacjenta czy osoby bezradnej – należy wystąpić do ośrodka pomocy społecznej z prośbą o wgląd w sytuację rodziny;
 - w razie powtarzania się sytuacji, zwłaszcza dotyczącej małoletnich, należy skierować wniosek o wgląd w sytuację rodziny do sądu opiekuńczego.
8. W przypadku naruszenia zasad bezpiecznego kontaktu między małoletnimi pacjentami czy osobami bezradnymi:
- członkowie personelu powinni odseparować małoletnich pacjentów lub osoby bezradne od siebie;
 - w sytuacji agresywnych lub niepokojących zachowań między małoletnimi pacjentami czy osobami bezradnymi członkowie personelu powinni:
 - zapewnić tym osobom oddzielne pomieszczenia, celem kontynuacji pobytu na terenie danej Placówki Bonifraterskiej;
 - gdy dotyczy to małoletnich, niezwłocznie powiadomić rodziców / przedstawicieli ustawowych/opiekunów faktycznych obojga małoletnich pacjentów;
 - powiadomić osobę odpowiedzialną za prowadzenie interwencji.
 - osoba odpowiedzialna za prowadzenie interwencji powinna porozmawiać i wyjaśnić zaistniałą sytuację przy udziale rodziców/przedstawicieli ustawowych/ opiekunów faktycznych małoletnich pacjentów czy osób bezradnych;
 - jeżeli sprawcą krzywdzącego zachowania jest małoletni poniżej 17. roku życia (nieletni), a jego zachowanie kwalifikuje się jako przestępstwo na szkodę małoletniego, kierownik lub upoważniona przez niego osoba powinni niezwłocznie powiadomić policję lub prokuratora;
 - w przypadku, gdy krzywdzące zachowanie nie kwalifikuje się jako przestępstwo na szkodę małoletniego, osoba odpowiedzialna za prowadzenie interwencji może skierować do ośrodka pomocy społecznej lub do sądu opiekuńczego wniosek o wgląd w sytuację rodzinną małoletniego, jeżeli zachowanie dziecka lub zaobserwowane relacje z członkami rodziny są niepokojące.

9. W przypadku wystąpienia podejrzenia krzywdzenia małoletniego pacjenta lub osoby bezradnej przez członka personelu, należy niezwłocznie odsunąć tę osobę od wszelkich form kontaktu z pacjentami do czasu wyjaśnienia sprawy.

Weryfikacja osób pracujących z dziećmi i z osobami bezradnymi

1. Przed nawiązaniem stosunku pracy lub przed dopuszczeniem osoby do działalności (w tym wolontariatu), związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, świadczeniem porad psychologicznych, świadczeniem usług medycznych lub opiekuńczych w Placówce Bonifratskiej kierownik danego Zespołu Zakładów Lecznicznych, Zakładu Leczniczego, Zakładu lub Dzieła ma obowiązek uzyskania od kandydata do pracy informacji z Krajowego Rejestru Karnego w zakresie przestępstw określonych w rozdz. XIX k.k. (przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu) i XXV k.k. (przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajowości) oraz w zakresie art. 189a k.k. (handel ludźmi), art. 207 k.k. (znęcanie się nad osobą najbliższą lub pozostającą w stosunku zależności) oraz przestępstw z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.
2. Przed nawiązaniem stosunku pracy kandydat posiadający obywatelstwo innego państwa przedkłada pracodawcy informację z rejestru karnego państwa obywatelstwa, uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi.

Zapewnienie opieki i wsparcia osobom skrzywdzonym

1. Każda osoba, która mówi o swojej krzywdzie, powinna zostać przyjęta z szacunkiem i uważnie wysłuchana.
2. W sytuacji, gdy osoba wskazana jako sprawca jest pracownikiem Placówki Bonifratskiej, należy jak najszybciej zapewnić bezpieczeństwo osobie skrzywdzonej (np. przez niedopuszczanie do niej osoby wskazanej lub podejrzanej o krzywdę). Następnie należy jej udzielić pomocy, jakiej potrzebuje.
3. Jeśli osobą skrzywdzoną w Placówce Bonifratskiej jest nieletni lub osoba bezradna, pomoc powinna otrzymać również jego rodzina.
4. Pracownicy powinni być odpowiednio poinformowani o zaistniałej sytuacji. Informacja powinna być przekazana w sposób, który nie narusza prawa do godności i szacunku osoby pokrzywdzonej lub osoby podejrzanej o popełnienie czynu niepożądanego.
5. W przypadku podejrzenia, że nieletni lub osoba bezradna jest krzywdzona, należy powiadomić jej opiekuna, a w sytuacji gdy osobą podejrzewaną o krzywdzenie jest opiekun nieletniego lub osoby bezradnej, należy powiadomić niekrzywdzącego opiekuna.

6. W przypadku podejrzenia krzywdzenia nieletniego lub osoby bezradnej ze strony innego nieletniego lub osoby bezradnej, należy powiadomić również opiekuna osoby krzywdzącej.
7. Po ujawnieniu przez nieletniego lub osobę bezradną krzywdzenia lub w sytuacji podejrzenia, że nieletni lub osoba bezradna jest krzywdzona, osoba odpowiedzialna za organizację i udzielanie wsparcia dziecku opracowuje plan wsparcia.
8. W przypadku podejrzenia, że opuszczenie Placówki Bonifraterskiej przez nieletniego lub osobę bezradną w towarzystwie opiekuna będzie godziło w ich dobro, w tym zagrażało ich bezpieczeństwu, osoba odpowiedzialna za podejmowanie interwencji może podjąć decyzję o opóźnieniu wypisu z Zakładu Leczniczego lub Dzieła i niezwłocznie wystąpić do sądu rodzinnego lub innych właściwych organów o wydanie odpowiednich zarządzeń opiekuńczych.
9. W przypadku, gdy nieletni lub osoba bezradna doznają innej formy krzywdzenia, niż popełnienie przestępstwa na ich szkodę ze strony rodziców, opiekunów prawnych lub innych domowników, należy wszcząć procedurę Niebieskiej Karty poprzez przesłanie formularza „Niebieska Karta – A” do członka Zespołu ds. Prewencji celem zawiadomienia właściwych organów, ze względu na zamieszkanie osoby doznającej przemocy domowej.
10. W przypadku, gdy doszło do zaniedbania potrzeb życiowych nieletniego lub zagrożenia jego dobra ze strony rodziców lub opiekunów prawnych, należy wystąpić do sądu rodzinnego właściwego ze względu na miejsce zamieszkania dziecka, z prośbą o wgląd w sytuację dziecka.

WAŻNE TELEFONY OGÓLNOPOLSKIE:

16 111 **Telefon Zaufania dla Dzieci i Młodzieży,**
czynny 7 dni w tygodniu przez 24 godziny.

800 120 002 **Ogólnopolski Telefon dla Ofiar Przemocy w Rodzinie.**
czynny przez całą dobę.

22 594 91 00 **Antydepresyjny Telefon Forum Przeciw Depresji,**
czynny w każdą środę i czwartek od 17:00 do 19:00.

22 484 88 01 **ITAKA Antydepresyjny Telefon Zaufania,**
czynny od poniedziałku do środy od 17:00 do 20:00.

800 108 108 **Bezpłatna Linia Wsparcia dla Osób po Stracie Bliskich,**
czynna od poniedziałku do piątku od 14:00 do 20:00.

